

Brandend hete leerzame Papendaldagen 2019

Hoewel het pas drie dagen zomer is, tikt het kwik in de ochtend al de 35 graden Celsius aan. Maar dat mocht voor de honderd aangemelde gymdocenten de pret niet drukken om alsnog de Papendaldagen 2019 te bezoeken.

Wie zich bij toeval in het Centre Court van Hotel Papendal had opgesteld op maandagmorgen 24 juni kon zich afvragen of zij niet per ongeluk in een aflevering van *Hello Goodbye* was terechtgekomen. Onder het genot van onder andere koffie, espresso, cappuccino en thee met een klein gebakje worden de docenten in het lichamelijk onderwijs herenigd. Begroetingen lopen uiteen van een vriendelijke handdruk, een handdruk met drie kussen op de wangen tot omhelzingen voor docenten die elkaar vorig jaar voor het laatst zagen op de Papendaldagen 2018.

Aansluitend op de koffie heet KVLO-Gelre-voorzitter Alien Zonnenberg alle deelnemende sportdocenten welkom. In haar inleiding vertelt ze dat er nieuwe bestuursleden nodig zijn. Na de inleiding wordt Alien Zonnenberg zelf in het zonnetje gezet met een grote bos bloemen. Ze zal afzwaaien als voorzitter van KVLO-Gelre.

De ontwikkeling van IK

Nadat de gymleraren welkom zijn geheten is het de beurt aan Jeroen Steeman. Hij vertelt over de ontwikkeling van IK. Dit legt hij uit aan de hand van vier vragen: de eerste vraag is wat iets of iemand in mij oproept? De tweede vraag: Welke beleving geeft dat? Wat de IK van zo'n beleving vindt is vraag drie om af te sluiten met de vraag welke betekenis daaraan gegeven kan worden.

Ook vertelt Steeman dat het onderwijs kan worden verdeeld in drie domeinen. Competentie, relatie en autonomie. Competentie heeft alles te maken met grotere leerdomein kwalificering. Of het allemaal lukt. Met als einddoel om beter te leren bewegen. Het domein relatie ligt in het verlengde van socialisering, loopt het. Hierin is het belangrijk om het samen met anderen te kunnen, autonomie gaat dan weer over subjectivering. Leeft het. Het op eigen wijze kunnen.

De kunst van belevenis zit in herhaling, ontdekking, experimenteren en spelen. Spelen is wat de gymdocenten dan ook met elkaar mogen doen. Steeman instrueert de leraren om eerst met de persoon naast hen steen-papier-schaar te spelen, om vervolgens over lange afstand met een andere sportdocent in de zaal lange-afstand-steen-papier-schaar te spelen. Met de eerste gymleraar waarmee oogcontact is. Het levert hilarische taferelen op.

Speerwerpen

Nadat onder andere nog verteld wordt over de binnenwereld van kinderen en het inleven in kinderen is het tijd om zelf aan de slag te gaan. Er staat atletiek op het programma. In de brandende zon staat Nederlands beste speerwerper Mart ten Berge klaar om de gymleraren eerst wegwijs te maken in kogelstoten en vervolgens ook in het speerwerpen.

Ten Berge werd in 2016 Nederlands Kampioen speerwerpen en hoopt op de NK atletiek in het laatste weekend van juli hoge ogen te gooien en een afstand van 85 meter te

werpen. Een afstand van 85 meter zou deelname aan de Olympische Spelen in Tokio betekenen. Zelf geeft Ten Berge buiten zijn carrière als speerwerper ook gymles op een school in Assen en heeft hij een eigen bedrijf.

Behalve speerwerpen heeft Ten Berge ook verstand van kogelstoten. In zijn workshop beginnen de docenten met kogelstoten. Vrouwen mogen kogelstoten met een kogel van 2-3 kg, mannen mogen nog kogelstoten met 3-4 kg. De techniek wordt stapsgewijs uitgelegd waardoor een middelbare-school-gevoel overheerst. Recht overeind. Eerst de kogel vanuit stilstand naar voren stoten, geen verdere beweging. Belangrijk is dat de vingers naar buiten wijzen na de worp.

Airtrack

Niet alle workshops vinden plaats in de brandende zon. Indoor wordt ook een workshop gegeven in sporthal West, dat het gebouw met onder andere de KNWU deelt. Peter Schimmel is in sporthal West aanwezig namens Airtrack Factory. Zelf is Schimmel trainer bij Gymnastiekvereniging Elistha.

Airtrack Factory is aanbieder van opblaasbare sportartikelen waarop de gymdocenten ook hun eigen vaardigheden ten tonele brengen. Handstand overslag, salto's, rechtstandig springen. Na uitleg en warming-up vliegen de leraren door de gymzaal over Airtrack sportonderdelen.

“We maken kneuzen van onze bewegers”

Er wordt tijdens de workshops niet alleen fanatiek bewogen. In het Hotel Papendal vindt in een kleinere zaal nog een andere workshop plaats. Meerdere docenten keken stiekem uit naar deze workshop, hoewel deze enigszins theoretisch van aard is. Voor de zaal staat René Wormhoudt. Geestelijk vader van het Athletic Skills Model, in de volksmond ASM genoemd, en jarenlang krachttrainer bij voetbalclub AFC Ajax. Zowel in de jeugd als in het eerste elftal.

Het Athletic Skills Model is een ontwikkelingsmodel voor iedereen, zowel in topsport als in het bewegingsonderwijs als mensen in een revalidatieproces. Het model geeft richting aan de wijze waarop programma's ingericht kunnen worden. Doel van het model is om een gestructureerd en veelzijdig aanbod te creëren van de grondvormen van beweging en coördinatie.

Grondvormen en coördinatie zijn belangrijk zo vertelt Wormhoudt die vindt dat we *kneuzen* maken van onze bewegers. Volgens hem zijn de huidige jeugd en volwassen aanzienlijk minder fit en zwakker in de motoriek dan voorheen. Niet alleen beweegt men volgens Wormhoudt te weinig, maar ook te eenzijdig. Bij meer variatie in het bewegingsonderwijs zullen volgens Wormhoudt niet alleen minder blessures optreden, maar ook de prestaties aanzienlijk verbeteren. “Het Athletic Skills Model” zou als ik het aanbied bij PSV of Feyenoord ook enorm innovatief zijn.

Veel nieuwe spellen in een korte tijd

Tijdens de maandagavondworkshop passeert een veelvoud aan vernieuwende kennismakingsspellen de revue. Spikeball waarbij in een twee-tegen-twee spelvorm docenten rondom een horizontaal net staan en de bal steeds in het net moeten slaan, spikeball toont enige raakvlakken met volleybal. Opvallend was ook de tafeltennis

rondom een ronde tafel en pijl en boogschieten. “Leuk is dat je kennismaakt met zoveel nieuwe spelvormen in een hele korte tijd. Het pijl en boogschieten was het leukst. Dat kon zowel in beweging als stilstaand.” Zo vertelt de 24-jarige Edese gymleraar Bauke.

Dag twee begint voor gymleraar Bram iets te vroeg. “Jammer dat ik te laat ben, maar ik heb er wel heel veel zin in.” Bram betreedt het kunstgrasveld tegenover sporthal West waar op dat moment ruim dertig leraren zich verzameld hebben. Het kunstgras wordt vandaag gebruikt voor de workshop korfbal, verzorgd door Edwin Bouman. Bouman traint zelf korfbalclub AW/DTV uit Amsterdam. Zelf was Bouman als korfballer zowel nationaal als internationaal actief en bovendien, zeer succesvol.

Langs de lijn bij het korfbal staat gymleraar Marco. “Ik doe zelf niet mee omdat ik een week geleden mijn hamstring heb gescheurd op het clubkampioenschap badminton.” Toch is het voor Marco niet minder leuk: “Het is heel boeiend om te zien welke nieuwe manieren van opbouwen er allemaal zijn. Je bent zelf professional in het geven van lichamenlijk onderwijs, dan is het eigenlijk extra leuk” Opvallend is dat het voor Marco de eerste keer in vijftien jaar is, dat hij weer aanwezig is bij de KVLO-Gelre Papendaldagen. Hij komt zelf namelijk uit Gouda. “Mensen uit de omgeving Gelderland hebben van oudsher een streepje voor, maar hier zijn nog eindrapportvergaderingen waardoor wij nu ook konden komen.”

Elke dag betaald

Zelf is Marco al ruim 28 jaar actief als docent in het lichamenlijk onderwijs. “Het blijft leuk om met kinderen te werken. Soms vragen kinderen mij wel eens waarom ik lesgeef, maar eigenlijk krijg ik elke dag betaald. Aan het einde van de maand krijg ik mijn salaris, dat is goed voor de hypotheek maar dat je elke dag kunt zien dat kinderen dan iets van je leren dat houdt het leuk.”

Tegenover het kunstgras waar de workshop korfbal wordt gegeven staat sporthal West, een dag eerder nog de ruimte voor turnen. Vandaag het strijdtoneel waar leraren de degens met elkaar kruisen. Letterlijk. Want de workshop die in sporthal West wordt gegeven betreft niets minder dan schermen. In twee- en drietallen staan docenten in het lichamenlijk onderwijs, onherkenbaar door de schermen en maskers, bijeen om te sparren. Soms worden ze onderbroken door workshopleider Arvid Oostveen die nieuwe technieken en etiquette uitlegt van het schermen. Oostveen is al vanaf 1992 leraar in het schermen en was ook bondscoach van Jong Oranje. Wie het cv van Oostveen op internet aantreft zal tweemaal moeten nadenken voordat hij de degens met Oostveen wil kruisen.

Curriculum.nu

Binnenin het congrescentrum van Papendal komen in de zaal waar op dag 1 de workshop van het Athletic Skills Model werd gegeven vandaag sportdocenten tezamen om de workshop van curriculum.nu bij te wonen. Curriculum.nu zal dit jaar adviesrapporten overhandigen aan minister van Onderwijs Arie Slob. Op de website van Curriculum.nu staat een mooi [filmpje](#).

Sport en gezondheid gaan hand in hand. Zo vindt ook Froukje. Froukje geeft zeventien jaar les in het lichamenlijk onderwijs. “Geef kinderen zoveel mogelijk mee over gezondheid.” Volgens Froukje zijn de Papendaldagen heel belangrijk, omdat de

gezondheid van kinderen steeds slechter wordt. “Er moet beter samengewerkt worden met sportverenigingen. Misschien is het ook beter wanneer we meer takken van sport aanbieden.” Vertelt ze wanneer de Papendaldagen 2019 op hun einde lopen.

Iemand die we volgend jaar mogelijk ook terugzien is Jeroen Wennekers. Voor hem zijn de Papendaldagen meer dan enkel een bijscholing. “Naast de activiteiten zijn de Papendaldagen ook een moment waarop je elkaar weer ziet. Het is veel meer dan een bijscholing, het is ook een soort reünie.”